

Kamæleonen

Magtens sødme og brutalitet Af Charlotte C. Grunnet

George Clooney har instrueret en begavet og nervepirrende politisk thriller om magtens ubændige tiltrækning og brutalitet. Toppræstation af Ryan Gosling levendegør kampen mellem idealer og kompromisser i et kynisk magtspil iden amerikanske præsidentkampagne.

"Kamæleonen" er en medrivende film om magtspil, politik, begær, idealisme, fristelser, ambitioner, sex, ærgerrighed, loyalitet, svigt, hævn og forræderi. Vi begynder i Ohio, hvor valgkampen mellem to kandidater til verdens mest magtfulde post som præsident for USA er i fuld gang, og vi følger en demokratisk præsidentkandidat, guvernøren Mike Morris spillet elegant af George Clooney, og det enorme opbud af medarbejdere, der får valgbussen til at køre. Vi er med i kontrolrummet, hvor spindoktorer, presseagenter og rådgivere fremlægger dagens meningsmålinger og lægger den nødvendige strategi for at vinde vælgerens stemmer.

Vi inviteres altså helt ind i det politiske magtspils centrum og maskinrum, hvor kampen mellem idealer og kompromiser ustandseligt udkæmpes, og hvor det siges, at man ikke kan færdes uden at få beskidte hænder. Hvor langt vil man gå for at få magten, når den er inde for rækkevidde? Hvor meget er man villig til at sælge ud af idealerne, sin politiske overbevisning og integritet for at beholde magten? Og hvad er der så tilbage?

Det er evigt aktuelle spørgsmål i politik og det politiske magtspil - og også evigt fascinerende, for politik er ikke bare et abstrakt begreb. Det handler om mennesker. Mennesker med drømme, idealer og håb for deres land - for verden. Mennesker, der kan lide magt, fordi magt er indflydelse. Og mennesker kan fejle.

Filmens egentlige hovedperson er guvernørens unge PR-medarbejder og talsmand, Stephen Meyers, spillet af Ryan Gosling, som leverer en toppræstation. Med ham kommer vi tæt på kampen mellem idealer, ambitioner og kompromiser og det infame magtspil. Se blot, da modstanderkandidatens kampagneleder inviterer Meyers til et møde. Slangen frister med søde ord om, at Meyers jo er den dygtigste overhovedet, og burde han ikke hellere være på vinderholdet? Hvad er det for en drift, der får Meyers til at gå til mødet, selv om han mener, at verden ville falde fra hinanden, hvis hans egen kandidat, som han nærer reel beundring for, ikke vinder? Hvad gør han med den viden, han får om modkandidaten? Og hvad gør han, da han finder ud af, at den beundrede Morris også blot er et

menneske med de faldgruber, det indebærer? Ligesom han selv er, selvom det som bekendt er lettere at se splinten i den andens øje end bjælken i ens eget.

Det medrivende i filmen er, at man hele tiden føres ud i gråzonerne og langsomt overskrider grænsen til det sorte, hvor man sammen med Meyers ikke gør det gode, man gerne vil, men det onde, som man ikke vil, for nu at bruge et velkendt citat. Man sidder under hele filmen og tænker: Hvad ville jeg gøre? Hvor ville min grænse gå?

Filmene giver en højaktuel skildring af, hvordan det politiske magtspil kan være, og den chokerer ved at vise i hvor høj grad kynisme er blevet en dyd, hvis man vil være med i det spil. Den viser også med hvilken ubændig kraft politik og valgkamp sluger de involveredes liv, og hvordan man kan blive 'afhængig' af at være med i magtens centrum - næsten som af et narkotisk stof. Det sluger disse mennesker og overskygger alt andet og alt liv. I en symbolsk scene ser vi Meyers opgive elskoven, fordi nyheder om de to præsidentkandidater og meningsmålinger ruller over TV skærmen og tager hans opmærksomhed. I en præsidentkampagne er man 'på' døgnet rundt. Man har givet sit liv.

Filmens brændende spørgsmål er ikke kun, om Meyers vil give sit liv, men for hvilken pris? Spændingen stiger hele filmen igennem: Giver han op overfor det magtspil, han er blevet spundet ind i, eller kæmper han med alle de beskidte kneb, han har lært – og forbliver i magtens centrum og indflydelse, men med mere end flossede idealer?

"Kamæleonen" er ikke blot en god og medrivende film, men også et godt oplæg til diskussion i en filmklub eller med konfirmander. Den stiller spørgsmål, som er relevante for alle demokratiske lande: Hvordan påvirker de velsmurte valgmaskiner med deres spin og kampagnebidrag vore politiske beslutningsprocesser? Er det hensigtsmæssigt at dyrke forestillingen om pletfri kandidater og tvære dem ud, hver gang det viser sig, at de også kan fejle? Som det siges i filmen: En præsident kan påbegynde en krig, køre sit land i en økonomisk afgrund, men først når han har sex med en assistent, er han en færdig mand.

"Kamæleonen" er George Clooneys fjerde film som instruktør og hans anden film om politik, som manden tydeligvis er optaget af og engageret i - også uden for filmarbejdet. Filmens originaltitel er "The Ides of March": "Ides" (idus) er et ord fra den romerske kalender (månedens midterste dag) og hentyder til den 15. marts, Cæsars dødsdag, den skæbnesvangre dato, hvor de sammensvorne myrdede Cæsar for selv at komme magten. Mange år efter fik Georges Clooneys film dansk biografpremiere på en 15. marts...!

Filmfakta

The Ides Of March – USA 2011 – Instr.: George Clooney – Manus: George Clooney, Grant Heslow efter Beau Willimons skuespil - Medv.: Ryan Gosling, George Clooney, Philip Seymour Hoffman, Paul Giamatti, Evan Rachel Wood, Marisa Tomei – 98 min. – Biografpremiere d. 15/3 og på DVD d. 15/8 2012 – Udlejning: SF Film (dvs. under CVLI-licens)

Links

<http://cinemazone.dk/review.asp?id=8594&area=1>

<https://cinemaonline.dk/Anmeldelse/kamaeleonen.6837.html>

<https://www.nytimes.com/2011/10/07/movies/the-ides-of-march-with-george-clooney-review.html>